

Obligatorisk stikprøvekontrol af komponenter til drikkevand.

Revision 1.

Bygnings Reglement 08 pkt.8.4.1 stk. 6.

Fabriksfremstillede produkter, der indgår i eller tilsluttes vandinstallationer, skal for så vidt angår karakteristika, der har indflydelse på drikkevandets kvalitet, jf. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, være godkendt af Erhvervs- og Byggestyrelsen ved ETA-Danmark A/S, medmindre det pågældende produkt er undtaget ifølge de til enhver tid gældende bestemmelser om godkendelsesordningen

Erhvervs- og Byggestyrelsen har med brev af 25. april 2008 pålagt ETA-Danmark, at der pr. 1. april 2008, indføres en udvidelse af betingelserne for VA-godkendelse af vandhaner og andre godkendelsespligtige produkter, således at disse fremover er underlagt obligatorisk stikprøvekontrol. En kopi af ovennævnte brev kan findes på ETA-Danmarks hjemmeside. Formålet med kontrollen er at det løbende i godkendelsesperioden dokumenteres at kravene vedrørende grænseværdier for afgivelse af skadelige stoffer overholdes.

Produkter omfattet af den obligatoriske stikprøvekontrol.

Armaturer og komponenter der anvendes i forbindelse med drikkevand, udført i messing legeringer, herunder komponenter der indeholder plastdele der er i berøring med drikkevand¹⁾ og ikke har en særskilt VA godkendelse.

Produkter udført i rustfrit stål er ikke omfattet af den obligatoriske stikprøvekontrol

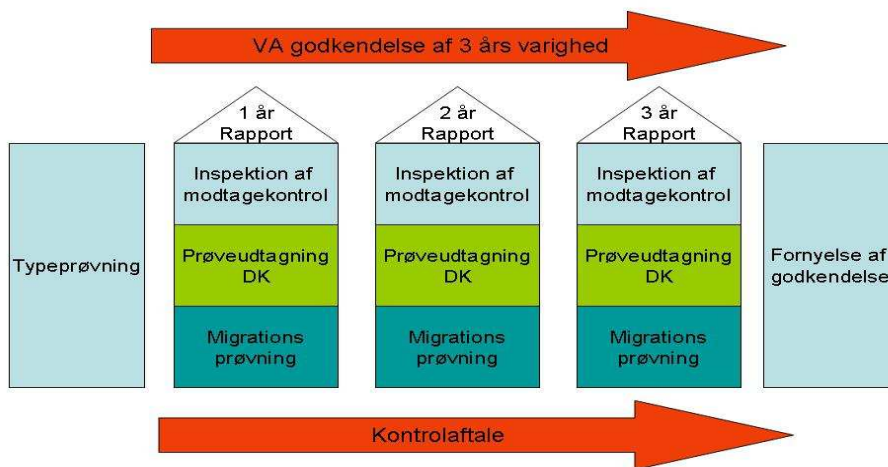
Kontrolaftale.

ETA Danmark betinger sig, jf. kravene fra Erhvervs- og Byggestyrelsen, at der etableres en kontrolaftale imellem godkendelsesindehaveren og et akkrediteret inspektions- og prøvningsorgan. Det er en forudsætning for udstedelse og fornyelse af VA godkendelsen, at der foreligger en underskrevet kontrolaftale.

Prøverne skal i udgangspunktet udtages hos godkendelsesindehaveren. Hvis praktiske forhold taler imod dette, skal godkendelsesindehaveren i forbindelse med indgåelse af aftalen oplyse hvor prøverne kan udtages i Danmark og hvor godkendelsesindehaverens modtagekontrol/produktion foretages. Hvis der ikke findes et centralt placeret sted for distribution af produkterne, kan der evt. henvises til en hjemmeside med en opdateret forhandlerliste.

Procedure for stikprøvekontrol.

Den obligatoriske stikprøvekontrol består af tre elementer. Inspektion, Prøveudtagning og Migrationsprøvning.

Inspektion.

Foretages årligt hos godkendelsesindehaver (producent/forhandler/grossist). Inspektionen retter sig mod modtagekontrollen eller produktionen og skal sikre at der er overensstemmelse imellem produkt og gældende VA godkendelse.

Der tages udgangspunkt i at virksomhederne i forvejen foretager modtagekontrol og kan dokumentere at produkterne til stadighed opfylder de lovmæssige krav.

Følgende er minimumkravene for de registreringer, der skal foreligge for hver sending/batch pr. produkt.

- Registrering af antal af modtagne produkter
- Kontrol af om der foreligger en gældende VA godkendelse på produktet.(kontrolleres via ETA-Danmarks hjemmeside eller www.godkendtevandhaner.dk)
- Det kontrolleres om evt. tilslutningsslanger og andre plastdele er VA godkendt.
- Det kontrolleres, at der er sporbarhed fra VA godkendelsen på ETA-Danmarks hjemmeside til produktet via produktnavn, VVS nr. eller anden mærkning. Hvis emballagen mærkes med skal der mærkes med aktuelt godkendelsesnummer i sammenhæng med dette.
- Armaturet vejes uden tilslutningsslanger og vægten registreres og sammenholdes med foregående sending.

Registreringer skal opretholdes i 10 år.

Prøveudtagning.

Foretages samtidig med inspektionen. Der udtages et repræsentativt udsnit af produktprogrammet til prøvning for afgivelse af Bly og Cadmium til drikkevandet. Stikprøvestørrelsen vil afhænge af antallet af godkendte produkter og en inddeling i stikprøvefamilier. Dette er nærmere defineret i annek A

Inddelingen i stikprøvefamilier foretages i samarbejde med godkendelsesindehaveren i forbindelse med første inspektion og ajourføres løbende i forbindelse med inspektionsbesøgene. Der veksles så vidt muligt imellem forskellige produkter ved hver prøveudtagning.

Produkterne udtages på et af de angivne steder. Godkendelsesindehaver sørger selv for evt. interne afregninger. De testede produkter sendes retur til samme adresse som de blev udtaget fra.

Migrationsprøvning.

De udtagne produkter prøves for afgivelse af Bly og Cadmium til brugsvandet i henhold til de Nordiske produktregler NKB 4 ²⁾. Prøvningen skal foretages på et akkrediteret laboratorium.

Vejning af armaturer

Foretages for at afsløre væsentlige konstruktionsændringer eller materialeskift. Plast/metal i forhold til tidligere fremsendte produkter og dermed det oprindeligt typeprøvede.

Der skal indledningsvis defineres en vægt for produktet, baseret på et gennemsnit af minimum 3 målinger. Derefter defineres en tolerance. Eksempelvis 25 gram +/- . Hvis produkter falder uden for tolerancen skal årsagen undersøges og dokumenteres inden tolerancen ændres. Hvis der afsløres afvigelser i konstruktionen/ materialet skal det undersøges om lovkravene fortsat overholdes.

Vægten der anvendes skal være en verificerbar vægt med en opløsning på 1 gram i måleområdet og skal kalibreres akkrediteret mindst 1 gang hvert tredje år.

Rapportering.

Der udfærdiges en samlet rapport indeholdende konklusion på inspektionen og resultat af migrationsprøvninger. Rapporten fremsendes i elektronisk form til licenshaver med kopi til ETA-Danmark A/S.

Aftaleforhold.

Aftalen etableres direkte mellem inspektionsorgan og godkendelsesindehaver. Omkostninger i forbindelse med kontrollen er ikke indeholdt i gebyret for VA-godkendelsen og kan ikke viderefaktureres til ETA-Danmark.

ETA-Danmark/2009-04-28

¹⁾Hvis mere ned 10 % af den samlede vandberørte overflade er plast og kontakt tiden er mere end 30 min.

²⁾Erhvervs og byggestyrelsen kan senere tilføje flere analyser der ønskes medtaget i kontrollen. Det skal bemærkes at disse prøver kan være destruktive.

Eksempel på definition af stikprøvefamilier

Nedenstående skema er et værktøj til at sikre at der ved stikprøveudtagningen, udtages et repræsentativt udvalg af godkendelsesindehaverens produktprogram og samtidig udtages forskellige armaturer i løbet af godkendelsesperioden.

Skemaet skal samtidig indgå som en del af rapporteringen overfor ETA-Danmark.

HV = Håndvask **KV** = Køkkenvask **US** = Udræksslange

VA godkendelses Nr.	Et grebs- armatur			To grebs- armatur			Elektronisk aktiveret			Tilhører Stikprøve familie	Senest udtaget til kontrol. Årstal			
	HV	KV	US	HV	KV	US	HV	KV	US					
17123		X								1	07			
17124		X								1		08		
17125		X								1				
17130	X									2	07			
18111							X			3	07			
18112					X					4	07			
13211							X			3		08		
13212		X								1				
13213	X									2		08		
13214			X							5	07			
15618		X								1				
15619		X								1				
16456	X									2				
16457					X					4		08		
16458			X							4		08		

1. Armaturerne opdeles i tre kategorier: Et greb, To greb og Elektronisk aktiverede.
2. Disse tre kategorier opdeles igen i Håndvask, Køkkenvask og Armaturer med udræksslanger.
3. Der afkrydses i kolonnerne udfør den kategori det aktuelle produkt og godkendelses nr. passer ind i.
4. Stikprøvefamilierne nummereres fortløbende i kolonnen til højre.
5. Der kan maksimalt defineres 9 stikprøvefamilier.
6. Hvis en stikprøvefamilie indeholder mere end 10 produkter udtages der 1 stikprøve for hver påbegyndt dekade.
7. Der veksles, så vidt det er praktisk muligt, imellem produkterne igennem godkendelsesperioden.